

HØRINGSUTTALELSE OM KLIMAKUR 2020 FRA HANDELSHØYSKOLEN BI

1. Klimautfordringen er reell og mulige tiltak for å redusere utslippene av klimagasser fra norsk territorium er godt nok utredet. Man bør snarest mulig velge tiltak og virkemidler og **starte reduksjonen av norske utslipp**, i overensstemmelse med Stortingets Klimaforlik.
2. Det er **lite hensiktsmessig** å søke å redusere gjennom én felles pris på klimagass-utslipp (heretter litt upresist kalt én felles "CO₂-avgift"). Grunnen er at denne CO₂-avgiften vil måtte være meget høy for å utløse det dyreste tiltaket som må utløses for å nå Klimaforlikets mål om en reduksjon på 12 MtCO₂e/år. En CO₂-avgift på dette nivået vil innebære en stor belastning for alle deler av norsk næringsliv og lede til betydelig omstilling (slik Klimakur 2020 påpeker) utover det som i realiteten er nødvendig for å redusere utslippene fra norsk territorium. Teoriens ideal om kostnadseffektivitet er ikke fornuftig næringslivspolitik i praksis.
3. I stedet bør man velge ut et lite antall **kraftfulle klimatiltak** som i sum er i stand til å redusere utslippene fra norsk territorium med 12 MtCO₂e/år. Dette er heldigvis mulig fordi Norge er i den situasjon at det fins et lite antall tiltak som i sum er tilstrekkelig (jf ENKL-planen som forskere på BI, SINTEF og Energi Norge la frem i 2009).
4. Man bør deretter utvikle det sett av **virkemidler som utløser** de utvalgte tiltak. Denne virkemiddelpakken bør bestå av en "rimelig" CO₂-avgift, som gir et visst, men utilstrekkelig, økonomisk insentiv til arbeid for utslippsreduksjoner i alle deler av næringslivet, støttet opp med ny lovgivning og statlig finansiert FOU og demonstrasjonsanlegg. Et "rimelig" nivå for CO₂-avgift kunne for eksempel være den (relativt lave) kvotepris som forventes oppnådd i EUs kvotehandelssystem i årene frem mot 2020 (20 – 40 euro/tCO₂e).
5. Det er ønskelig at den effektive CO₂-avgiften i Norge holdes **stabil over tid**, slik at det blir lettere å kostnadsberegne og planlegge reduksjonsinvesteringer i næringslivet. En varierende kvotepris gjør det vanskelig og tidkrevende å fastslå lønnsomheten i investeringer og bidrar til å utsette handling på bedriftsnivå.
6. Den rimelige CO₂-avgiften bør gjelde **alle klimagasser og alle sektorer**, for å spre insentivet.
7. I sum -- Norge må bestemme seg for hva landet vil i klima- og energi-politikken, og så sørge for at disse målene blir realisert -- akkurat slik regjeringen har gjort det gjennom sine kraftfulle satsninger på vern av tropisk regnskog og ved utviklingen av CO₂-fangst og lagring. Man trenger forslag med transformativ kraft i et lite antall sektorer, ikke bare generell flikking på den nåværende produksjonsstruktur. Slike transformativ forslag vil klargjøre **de store næringspolitiske mulighetene** i reduksjonsarbeidet.
8. For å skaffe motivasjon for dette arbeidet er det svært **lite hensiktsmessig å fremheve de høye tiltakskostnadene** (målt i kr pr tonn CO₂e redusert) fremfor å understreke de relativt lave totalkostnadene (i milliarder kr pr år) for å løse dette århundrets store samfunnsproblem.

9. I arbeid med forslag av transformativ kraft, må man benytte analysemetoder som er egnet for oppgaven. Nytte – kostnadsanalysene og de generelle likevektsmodellen i Klimakur 2020 er neppe alene egnet til å angi rett vei i slike transformasjoner. Vi har bedt BIs Senter for Klimastrategi utdype disse og andre **metodiske svakheter** i sin høringsuttalelse.